

Čtenářský životopis

Moji rodiče, převážně máma, která odjakživa také hodně četla knihy, mě ke čtení vedli již od dětství. V dětství mi bylo každý večer předčítáno, ať už mámou, tátou nebo babičkami. První kniha, se kterou jsem přišla do kontaktu, byla sbírka básní a říkanek pro děti. Máma mi ji začala předčítat, když mi byly dva roky. Od té doby bylo u nás doma předčítání běžnou denní činností.

Při nástupu na základní školu jsem znala některá písmenka, ale číst jsem neuměla. Naučila jsem se to v první třídě při hodinách českého jazyka jako většina dětí. Nepamatuji si, že bychom ve třídě měli někoho, kdo již číst uměl. K tomu se pojí i moje první přečtená kniha, kterou nebylo nic jiného než Slabikář. Kdybych ale měla brát první přečtenou knihu mimo školu, byla by to klasická ilustrovaná sbírka pohádek. Ke čtení mě nejvíce z mé rodiny vedla máma a babička. Obě vždy samy hodně četly.

Na základní škole jsem si četla podle toho, zda jsem měla na knihu náladu. Nedalo by se říct, že jsem byla nějaký velký čtenář. Měla jsem ráda, když mi předčítal někdo jiný, například máma nebo babičky. Protože mám mladšího bratra, bylo mi předčítáno celkem dlouhou dobu, jelikož jsme měli s bratrem společný pokoj. Sama jsem si občas pro sebe četla, když jsem se nudila nebo jsem prostě měla náladu. V té době jsem měla nejradši knihy o zvířatech nebo běžném životě dětí stejně starých, jako jsem byla já sama. Z té doby mám pár svých oblíbených knih, na které doteď ráda vzpomínám. První byly knihy o Heidi. Měla jsem nějaká nová přepracovaná vydání, která měla nádherné ilustrace a já si je moc ráda prohlížela. Druhá kniha byla kniha, kterou jsme měli doma po rodičích, a jmenovala se Kluci, holky a Stodůlky. V této době na mě také zůstalo předčítání mému mladšímu bratrovi. Teď jsem to byla já, kdo mu večer, co večer četla. Většinou to byly knihy, které si vybíral bratr nebo já sama.

V páté třídě na základní škole přišel jeden z mých největších zlomů ve vztahu s knihami. Povinná četba. Jelikož nás učila starší paní učitelka, šla na to trochu jinak. Dostali jsme seznam knih a každý měsíc jsme museli jednu přečíst a napsat o ní záznam do čtenářského deníku. Byly zde knihy jako Babička, Kytice, Povídky malostranské, Divá Bára. Tyto knihy mi v mých deseti letech přišly velmi nezajímavé a nechápala jsem je. Tato povinná četba mi knihy úplně zprotivila a já čtení začala nenávidět. Takže mé následující roky

se vztahem ke čtení byly velmi chabé. Další velký zlom přišel v osmé třídě základní školy. V rámci zadané povinné četby jsem přečetla knihu Jezdecká akademie. Byla to útlá kniha, kterou jsem přelouskala během dvou dnů. A kupodivu mě velmi bavila. Začala jsem zkoumat co máme doma za knihy, a kterou bych si mohla přečíst jako další. Moc knih jsme doma neměli. Naše domácí knihovna skrývala v té době převážně dětské knihy nebo knihy po rodičích, které mě nezaujaly. A tak mě moje babička vzala poprvé do knihovny. Musela jsem si založit průkazku, a pak jsem si mohla jít vybrat knihy, které si chci půjčit. V té době tam pro mě bylo tolik neznámých a nových knih, že jsem nevěděla, co si půjčit jako první. A tak jsem odcházela hned se třemi knihami. Po této návštěvě jsem začala chodit do knihovny pravidelně každý měsíc. V tu dobu jsem četla převážně young adult romantické knihy z běžného života. Ale pamatuji si na problém, který v té době nastal u nás v naší malé městské knihovně. Vyhlédla jsem si nějakou knihu u ostatních, která mě zaujala (v té době byl populární například John Green) a já si ji chtěla přečíst. Jenže tyto knihy se nacházely v části knihovny pro dospělé a mládež zde měla přístup až od patnácti let. A tak jsem si musela počkat.

Při nástupu na střední školu jsem poznala novou kamarádku, která měla ráda žánr fantasy. A tak se do mojí četby přidaly young adult fantasy knihy. Zároveň mi však přibyla povinná četba. Tentokrát jsem měla možnost si sama z dlouhého seznamu vybrat dvacet knih, které jsem chtěla, a které mě zaujaly. K maturitě jsem přečetla všech dvacet povinných knih. A do toho každý měsíc tři až pět knih dle mého výběru. Respektive jsem svůj volný čas na střední škole z velké části trávil čtením knih. V té době jsem také objevila knižní komunitu na sociálních sítích. Začala jsem se dívat na Youtube videa o knihách a díky tomu se seznámila s lidmi, které knihy zajímaly tak jako mě.

Při nástupu na vysokou školu a tím pádem i častým dojížděním do Brna, jsem vyměnila naši malou městskou knihovnu za knihovnu Jiřího Mahena. Naše malá knihovna mi již přestala vyhovovat. Bylo zde malé množství nových knih s dlouhou čekací lhůtou.

Knihy jsem si začala kupovat až během konce střední školy. Do té doby jsem pouze chodila do knihovny nebo dostávala svoje vysněné knihy k Vánocům. V dnešní době mám svoji vlastní knihovnu, která skýtá kolem padesáti knih. Knihy si kupuji pouze ty, které mě vážně zaujmou nebo je potřebuji ke studiu a nedají se sehnat v knihovně. V dnešní době a mých dvaceti dvou letech jsem si již tak nějak našla svůj typ knih, které čtu. Úplně jsem opustila od fantasy. Young adult knihy, již také moc nečtu. Občas si přečtu některou, co mám doma z minulých let, a ještě jsem ji nečetla. Tento žánr je však pro mě momentálně

nezajímavý a příliš jednoduchý. Momentálně mě nejvíce baví klasická literatura, detektivky a thriller. Nově jsem začala číst i současnou českou beletrii a musím říct, že mi moc sedla. V posledních měsících jsem se také pustila do objevování nebeletrických knih, a to převážně do seberozyje. Velmi mě také baví následně přečtené knihy hodnotit a recenzovat na internetových stránkách. Pravidelně využívám Databázi knih. Letos jsem se i poprvé zúčastnila jejich čtenářské výzvy. Dále využívám k hodnocení knih aplikaci Goodreads. Tuto aplikaci používám z důvodů, že se zde můžu spojit se svými kamarády a sledovat jejich život spojený se čtením.

Momentálně svoji vlastní rodinu nemám, takže netuším, jak to bude s tématem čtení a moje rodina. Co vím jistě je, že chci předčítat knihy svým dětem a vést je ke čtení tak, jak mě vedla moje máma a babička. Kupovat knihy si budu stále. Dalo by se říct, že z chození do knihkupectví se stal můj další koníček. Čtení knih se budu jistě věnovat ve svém volném čase. Jelikož již teď při studiu pracuji využívám například ke čtení cesty vlakem, volné večery nebo chvílky volna během dne. Nečtu každý den, ale knihu u sebe nosím skoro pořád. Většinou čtu knihy podle toho, zda mám na tuto činnost náladu.

Když si představím sebe v seniorském věku, vidím se někde v pohodlném křesle s knihou v ruce. Myslím, že je tato představa z velké části ovlivněná tím, že takto vídám moji babičku. Určitě se v těchto letech začnu vracet k návštěvám knihovny (nebo pokračovat v chození, pokud tam přes dospělost chodit nepřestanu). Také se těším na to, jak budu předčítat pohádky a celkově knihy vnukům a vnučkám. Třeba se i změní můj čtenářský vkus. Možná ale také ne. Je složité psát o něčem, co se momentálně mému životu ani nepřibližuje. Představa mě v seniorském věku mi přijde šílená, a přece jen dokazuje, jak čas rychle utíká. Ale život je nevyzpytatelný, a tak nikdy nemůžete tušit, co vás v něm čeká.

Mým nejoblíbenějším autorem bych označila Alenu Mornštajnovou. Velmi mě baví zapojení naší historie do příběhů. Při přemýšlení nad nejoblíbenější knihou jsem nebyla schopná vybrat pouze jednu, a tak jsem jich vybrala pět, které bych do této kategorie zařadila. Určitě sem patří Velký Gatsby (Francis Scott Fitzgerald), Obraz Doriana Graye (Oscar Wilde), Poslední dopis od tvé lásky (Jojo Moyes), Dívka v ledu (Robert Bryndza) a Tiché roky (Alena Mornštajnová). Kniha, ke které se vracím, je moje oblíbená kniha z mládí Fangirl (Rainbow Rowell). Hlavní postava je dívka, která byla věkově stejně stará jako já, když jsem knihu poprvé četla. Kniha pojednává o jejím životě s příchodem na vysokou školu. Neřekla bych, že mám nějaké čtenářské zvyky nebo rituály. Jediná činnost, která by se tak dala považovat, je ta, že kdykoliv někam cestuji vlakem, pokaždé si беру knihu. Občas se stane, že

ji ani neotevřu. Jako jiná média bych určitě považovala mobilní telefon, který používám neustále. Ať už ke komunikaci, koukání na videa a sociální sítě, hraní her, hledání informací, hodnocení knih nebo poslouchání hudby.

Pavla Šmardová, UČO: 511911